

Tăng cường chỉ đạo công tác thống kê

Vũ Trọng Kiên

Trong lĩnh vực tổ chức, xây dựng Đảng, công tác thống kê có vị trí quan trọng không thể thiếu được.

Số liệu thống kê là một trong những căn cứ thực tế giúp cho việc phân tích tình hình được chính xác, khoa học. Trên cơ sở đó, vạch ra được đường lối, phương hướng, chính sách đúng đắn về xây dựng Đảng và kiểm tra việc thực hiện đường lối, phương hướng, chính sách đó.

Thực tế chứng minh rằng: cấp uỷ nào biết nghiên cứu, sử dụng tốt số liệu thống kê, thì cấp uỷ đó có thể kiểm tra tình hình công tác của cấp uỷ cấp dưới, đánh giá được chỗ mạnh, chỗ yếu của phòng trào, từ đó đề ra được chủ trương, phương hướng công tác đúng đắn, bổ khuyết kịp thời những kịp thời những khuyết điểm lệch lạc trong công tác. Đồng thời, qua số liệu thống kê, cơ quan chỉ đạo có thể kiểm tra tính chính xác của những chủ trương, phương hướng công tác đã đề ra, phát hiện những vấn đề cần nghiên cứu hoặc phải uốn nắn lại.

Nhờ việc nghiên cứu, sử dụng tốt những số liệu thống kê về tổ chức, xây dựng Đảng, một số cấp uỷ đảng và cơ quan tổ chức của Đảng đã ngày càng nắm chắc hơn tình hình tổ chức Đảng, tình hình đội ngũ cán bộ, đề ra được những chủ trương, phương hướng cụ thể trong việc củng cố, phát triển đảng, đào tạo, bồi dưỡng, sử dụng và đề bạt cán bộ.

Trong mấy năm qua, dưới sự chỉ đạo trực tiếp của cơ quan tổ chức các cấp, các ngành và do tinh thần cố gắng làm việc của cán bộ thống kê, công tác thống kê tổ chức, xây dựng Đảng đã có nhiều tiến bộ và thu được những kết quả tốt. Nhiều đơn vị đã làm đầy đủ và nhanh những mẫu thống kê do cấp trên yêu cầu và làm tốt việc điều tra thống kê phục vụ yêu cầu chỉ đạo của các cấp uỷ địa phương và ngành mình; số liệu thống

kê ngày càng giảm bớt được mâu thuẫn, chông chéo; thời gian hoàn thành các biểu mẫu và những cuộc điều tra đột xuất cũng có tiến bộ hơn trước.

Tuy nhiên, còn nhiều đồng chí trong các cấp uỷ đảng, nhiều ban tổ chức các cấp và vụ tổ chức cán bộ các ngành chưa nhận rõ vị trí, tầm quan trọng của công tác thống kê, chưa thấy các số liệu thống kê là những tài liệu không thể thiếu được trong công tác nghiên cứu và chỉ đạo của mình, nên đã thiếu chỉ đạo chặt chẽ công tác đó. Có đồng chí coi công tác thống kê chỉ là việc tập hợp số liệu để báo cáo lên cấp trên, do đó họ phó mặc cho cán bộ thống kê làm được đến đâu hay đấy, ít kiểm tra, đôn đốc, giúp đỡ họ. Có đồng chí cho rằng thống kê là việc lâu dài, ít giúp ích cho việc chỉ đạo công tác trước mắt, vì vậy tự mình ít quan tâm đến việc nghiên cứu, sử dụng số liệu thống kê và chỉ đạo công tác thống kê. Đó là biểu hiện của lối làm việc thủ công nghiệp, không phù hợp với yêu cầu mới hiện nay.

Một số nơi tuy đã chú ý chỉ đạo công tác thống kê, song nội dung thống kê còn sơ lược, chưa phản ánh đầy đủ những vấn đề cơ bản về công tác cán bộ, công tác đảng viên ... chúng ta còn thiếu khá nhiều số liệu cần thiết. Nhiều nơi, việc tập hợp số liệu chưa bảo đảm chính xác kịp thời là khâu yếu nhất và kéo dài trong nhiều năm, chưa được các cơ quan tổ chức và cán bộ thống kê khắc phục một cách tích cực. trong 105 đơn vị thống kê tổng hợp trực thuộc ban tổ chức trung ương Đảng, mới có 51,4 số đơn vị báo cáo đúng kỳ hạn, 30,4 số đơn vị trễ chậm từ một đến ba tháng, 18,1 % số đơn vị trễ chậm từ ba đến năm tháng. Về mặt chính xác, qua điều tra ở 182 đơn vị thống kê cơ sở, có 46,7% đơn vị kém chính xác do không theo đúng sự hướng dẫn của cấp trên, 35,7% đơn vị kém chính xác vì bỏ sót, thiếu tinh thần trách nhiệm.

Để khắc phục những thiếu sót trên, các cơ quan tổ chức và cán bộ thống kê cần phải có sự chuyển biến mạnh mẽ về nhận thức đối với công tác thống kê, vì có nhận thức đúng tầm quan trọng mới có quyết tâm chỉ

đạo, đi sâu nghiên cứu, sử dụng tốt số liệu thống kê. Nói chuyện tại hội nghị cán bộ thống kê toàn miền bắc (20-1-1957), đồng chí Phạm Văn Đồng nhấn mạnh: “..Phải chứng minh công tác thống kê là quan trọng bằng việc làm. Ta phải đấu tranh cho người thừa nhận sự quan trọng ấy cho đến lúc họ thấy không có mình họ không làm được việc, vì rằng công tác ngày một phát triển, muốn làm được thì không thể làm hồ đồ mà phải có thống kê”. Trong hội nghị tổng kết công tác thống kê năm 1963, đồng chí Phạm Văn Đồng còn nói: “ Nếu thống kê là quan trọng, còn do dự, suy tính thì thật là không đúng...”

Chỉ đạo công tác thống kê phải coi trọng cả ba mặt: toàn diện, chính xác và kịp thời. Một cuộc điều tra thống kê hay một biểu mẫu thống kê có thể hiện được ba yêu cầu đó thì số liệu mới hoàn chỉnh, có giá trị kiểm tra và nghiên cứu cao. Thiếu một trong ba mặt đó, tất nhiên sẽ dẫn đến sai lầm, thiếu sót trong việc chỉ đạo công tác của cấp uỷ, của cơ quan tổ chức. Số liệu thống kê nếu chỉ có cột mục này, thiếu cột mục khác, hoặc có địa phương này làm, địa phương kia không làm sẽ trở thành què quặt; số liệu không chính xác, sẽ làm cho việc đánh giá tình hình sai lệch. Câu phương ngôn “sai một ly đi một dặm” là câu nói có ý nghĩa sâu sắc đối với người làm công tác thống kê. Việc cung cấp số liệu chậm trễ sẽ không đáp ứng được yêu cầu chỉ đạo nhanh, kịp thời của cấp uỷ, nhất là trong tình hình chiến tranh hiện nay. Chính vì vậy yêu cầu phẩndấu cao nhất đối với công tác thống kê là phải bảo đảm được: Toàn diện, chính xác và kịp thời. Đó cũng là tiêu chuẩn đánh giá kết quả công tác thống kê và cán bộ thống kê.

Công tác thống kê có nhiệm vụ phục vụ tốt sự chỉ đạo của cấp uỷ về công tác tổ chức, xây dựng Đảng ở địa phương và ngành mình, đồng thời phải đáp ứng tốt yêu cầu chỉ đạo của cấp trên. Vì vậy, xuất phát từ yêu cầu của công tác tổ chức, xây dựng Đảng trong từng thời gian, công tác thống kê bán sát những nhiệm vụ đó, phải kịp thời đề ra yêu cầu cụ

thể, xây dựng những biểu mẫu thống kê cần thiết, tổ chức việc điều tra sưu tầm số liệu, tiến hành việc phân tích, tổng hợp các số liệu, đề xuất ý kiến giúp cấp uỷ chỉ đạo tốt công tác xây dựng Đảng. Mặt khác, phải hoàn thành tốt mọi biểu mẫu thống kê trên yêu cầu.

Vừa qua, nhiều nơi chưa làm tốt cả hai nhiệm vụ trên, được nhiệm vụ này, nhưng lại chưa được nhiệm vụ kia. Thời gian tới, chúng ta phải cố gắng phấn đấu khắc phục những khuyết điểm đó, hoàn thành tốt nhiệm vụ, chức năng của công tác thống kê.

Hiện nay, bộ máy thống kê từ trên xuống dưới chưa được kiện toàn và luôn luôn không ổn định. Cán bộ thống kê không những thiếu lại thường bị thay đổi hoặc không tích luỹ được kinh nghiệm, không đủ thời gian đi sâu nghiên cứu, cải tiến nghiệp vụ, hoàn thành tốt nhiệm vụ của mình.

Trong thời gian qua, nhiều cán bộ thống kê đã làm việc rất tận tụy, đạt được những thành tích khá. Tuy nhiên, một số đồng chí chưa nhận rõ vị trí, chức năng công tác của mình, thiếu yên tâm, phấn khởi công tác và đi sâu vào nghiệp vụ.

Nhiều nơi đã chú ý bổ sung cán bộ thống kê, thêm người cho những nơi yếu, nhưng chưa chú trọng củng cố bộ máy, tăng cường cán bộ cho các bộ phận thống kê ở cơ sở. Việc bồi dưỡng nâng cao trình độ về mọi mặt, nhất là về nghiệp vụ thống kê cho các anh chị em làm công tác nay chưa được nhiều.

Nhiệm vụ công tác thống kê ngày càng nặng nề phức tạp. Để làm tốt được nhiệm vụ đó, chúng ta phải quan tâm hơn nữa đến việc củng cố bộ máy, tăng cường cán bộ và bồi dưỡng về mọi mặt, nhất là về nghiệp vụ thống kê cho cán bộ thống kê. Đi đôi với việc kiện toàn bộ máy thống kê tổng hợp ở các cấp, chúng ta phải chú trọng kiện toàn bộ máy thống kê

ở cơ sở. việc bồi dưỡng nâng cao trình độ về mọi mặt, nhất là nghiệp vụ thống kê cho các anh chị em làm công tác này chưa được nhiều.

Nhiệm vụ công tác thống kê ngày càng nặng nề, phức tạp. Để làm tốt được nhiệm vụ đó, chúng ta phải quan tâm hơn nữa đến việc củng cố bộ máy, tăng cường cán bộ và bồi dưỡng về mọi mặt, nhất là về nghiệp vụ thống kê cho cán bộ thống kê. Đi đôi với việc kiện toàn bộ máy thống kê tổng hợp ở các cấp, chúng ta phải chú trọng kiện toàn bộ máy thống kê ở cơ sở mới làm tốt được việc thống kê tổng hợp, thống kê ở cơ sở không tốt thì việc thống kê tổng hợp không bao giờ hoàn chỉnh được.

Dựa vào bản đề án công tác thống kê của Ban tổ chức trung ương Đảng và qua kinh nghiệm thực tế, các bộ, các ngành lớn ở trung ương và các ban tổ chức khu uỷ, thành uỷ nên lập phòng hồ sơ – thống kê có cán bộ chuyên trách về công tác hồ sơ và công tác thống kê. Các đơn vị khác thì có bộ phận hoặc có cán bộ chuyên trách làm thống kê nằm trong vụ tổ chức cán bộ và ban tổ chức các cấp. các ngành, các cấp cần căn cứ vào số lượng cán bộ công nhân, nhân viên và đảng viên trong đơn vị và trách nhiệm chỉ đạo nghiệp vụ đối với các đơn vị cơ sở để định số cán bộ thống kê cho thích hợp. các ngành lớn ở trung ương, các khu uỷ, thành uỷ, tỉnh uỷ nên có từ hai đến ba cán bộ thống kê chuyên trách. Các huyện uỷ, thị uỷ cần có một cán bộ thống kê chuyên trách. Ở các đơn vị trực thuộc, các sở ty trực thuộc khu, thành, tỉnh thì có thể quy định như sau: dưới 1000 người, cần có một cán bộ thống kê kiêm nhiệm; từ 1000 đến 5000 người cần có một cán bộ thống kê chuyên trách.

Cán bộ thống kê phải được chuyên môn hoá. Có như vậy, anh chị em mới có điều kiện đi sâu vào nghiệp vụ. Vì thế, đi đôi với việc tạo điều kiện thuận lợi cho cán bộ thống kê làm việc, có chế độ đãi ngộ đúng, nhằm cổ vũ, động viên anh chị em phấn khởi công tác, cần phải quản lý tốt đội ngũ cán bộ đó. Hết sức tránh xáo trộn không cần thiết, mỗi khi

thay đổi cán bộ thống kê, cấp dưới phải trao đổi ý kiến với cơ quan quản lý cấp trên.

Công tác thống kê là một môn khoa học xã hội, đòi hỏi người làm công tác này phải có trình độ chính trị, có lập trường, quan điểm đúng đắn, có nhiệt tình cách mạng, có hiểu biết về công tác xây dựng Đảng và nghiệp vụ thống kê, lại phải có phương pháp xem xét một cách khoa học. Vì vậy, đi đôi với việc kiện toàn bộ máy, lựa chọn và quản lý đội ngũ cán bộ thống kê, nhiệm vụ bức thiết hiện nay của chúng ta là phải tích cực bồi dưỡng, nâng cao trình độ hiểu biết về công tác xây dựng Đảng và nghiệp vụ thống kê cho cán bộ thống kê. Ban tổ chức trung ương Đảng có nhiệm vụ bồi dưỡng cán bộ thống kê tổng hợp ở những đơn vị trực thuộc mình quản lý; vụ tổ chức cán bộ, các ngành ở trung ương và ban tổ chức các khu uỷ, tỉnh uỷ, thành uỷ có nhiệm vụ bồi dưỡng cán bộ thống kê các đơn vị cơ sở trong phạm vi quản lý của mình. Các ngành, các cấp có thể áp dụng những hình thức bồi dưỡng như cử cán bộ đi học các lớp nghiệp vụ về công tác tổ chức, xây dựng Đảng; mở các lớp ngắn ngày tại ngành, tại địa phương; tổ chức những hội nghị sơ kết, tổng kết về công tác thống kê; hoặc có thể tổ chức đi nghiên cứu, học tập kinh nghiệm của những nơi làm tốt. Mặt khác, cán bộ thống kê phải tự mình nâng cao trình độ bằng cách vừa làm, vừa học, học trong công tác thực tế. Cán bộ thống kê phải yêu nghề, đi sâu vào công tác. Có như vậy, từng người mới nâng cao được trình độ và năng lực công tác, làm cho công tác thống kê phục vụ kịp thời những yêu cầu của cơ quan lãnh đạo.

Để tránh việc điều tra chồng chéo, giảm bớt sự phức tạp cho công tác thống kê ở cơ sở, chúng ta cần chú trọng cải tiến công tác, quản lý thống nhất việc làm các biểu thống kê về cán bộ và đảng viên. Kết hợp với các yêu cầu của các ban của Đảng, ban tổ chức trung ương Đảng sẽ quản lý thông nhất từ trên xuống dưới biểu mẫu thống kê về tình hình cán bộ, đảng viên. Song khi cần thiết, các ban của Đảng có thể ban hành các

biểu thống kê phụ trong các ngành thuộc phạm vi mình theo dõi. Những ngành ở trung ương ban hành các biểu thống kê trong ngành mình, khi muốn điều tra tình hình có liên quan đến các ngành khác, cần bàn với ban tổ chức trung ương Đảng trước khi làm.

Các ban tổ chức khu uỷ, thành uỷ, tỉnh uỷ quản lý việc ban hành các loại biểu thống kê cán bộ, đảng viên ở địa phương. Chúng ta phải thực hiện tốt những quy định trên đây, tránh mọi hiện tượng dễ dãi, tùy tiện.

Bộ phận thống kê thuộc ban tổ chức trung ương Đảng có trách nhiệm hệ thống lại chỉ tiêu các loại biểu mẫu, trước hết là ổn định các biểu mẫu điều tra cơ bản để trên dưới thi hành thống nhất, tránh thay đổi luôn, làm khó khăn cho cấp dưới. Cần xúc tiến việc nghiên cứu và sớm ban hành những quy định về chế độ, phương pháp thống kê và tài liệu nghiệp vụ thống nhất cho công tác thống kê.

Trong quá trình thực hiện các điều kiện trên đây, các cấp, các ngành cần thường xuyên rút kinh nghiệm, đề xuất với Ban tổ chức trung ương Đảng về việc cải tiến công tác thống kê như hệ thống chỉ tiêu, thiết kế biểu mẫu, chế độ báo cáo... để công tác thống kê tổ chức, xây dựng đảng ngày càng hoàn chỉnh hơn.

Phát huy kết quả của hội nghị thống kê vừa qua, vụ tổ chức cán bộ các ngành và ban tổ chức các cấp cần liên hệ, kiểm điểm tình hình công tác thống kê của đơn vị mình, trên cơ sở đó đề ra phương hướng và những biện pháp cải tiến công tác thống kê. Mặt khác, phải làm quán triệt tinh thần nghị quyết về công tác thống kê cho các cấp, các đơn vị trực thuộc và tất cả cán bộ thống kê, nhằm tạo nên sự chuyển biến mới về nhận thức và hành động đối với công tác thống kê.